

Fortiden —, netop i dette Øjeblik, hvor man paa Sorø Akademi ved, at der skal vedtages en Lov, hvorved Adgangen til Akademiet er blevet betydelig lettet for den ubemidlede Befolkning og for Arbejderbefolkningen, netop i et saadant Øjeblik finder jeg, at det er en Forsyndelse, at man ikke fra Sorø Akademis Side siger: Nu maa vi ogsaa byde den ubemidlede Del af Befolkningen, for hvem Portene til Akademiet nu skal aabnes, en Adgang. Det er netop i dette Øjeblik, at jeg finder, at det er en Forsyndelse mod denne Lovs Aand, at der bliver forholdt visse Blade og visse Kredse af Befolkningen Underretning om, at der er dette sjældne Tilfælde — for det er jo et mærkelig lykkeligt Sammentræf, der finder Sted netop i Aar —, at der er Adgang direkte til at blive Kostelev paa Gymnasiet straks, naar man indtræder i Gymnasiet. Det er altsaa dette lykkelige Sammentræf i Forbindelse med denne Lov, der gør det saa paafaldende, at der ikke i Aar ogsaa gives Arbejderklassen Meddelelse om, at der er Adgang til Gymnasiet paa Sorø.

Angaaende det Tilfælde, jeg omtalte, skal jeg overlade Ordet til et andet Medlem.

Undervisningsministeren (Keiser-Nielsen): Det Tilfælde med Avertissementet, som blev omtalt af det ærede Medlem for 1ste Kreds (Nina Bang), blev ogsaa af det samme ærede Medlem, nævnt under Udvalgsforhandlingerne, og jeg satte da straks en Undersøgelse af Sagen i Værk. Om man i Sorø har averteret i alle de stedlige Blade, deriblandt ogsaa det socialdemokratiske, ved jeg i dette Øjeblik ikke, da der intet Svar er kommet endnu. Men jeg er enig med det ærede Medlem i, at fremtidig bør Avertissementer om saadanne Pladser indrykkes i alle Partiers Blade, og særlig naturligvis ogsaa i Socialdemokratiets Blade, som vel nærmest repræsenterer den mindre bemidlede Del af Befolkningen, og det skal da ogsaa blive saaledes for Fremtiden. Om man kan bebrejde Styrelsen ved Sorø Skole det saa stærkt, som det ærede Medlem gjorde, drager jeg dog lidt i Tvivl. Loven var jo ikke vedtaget, og det kan undskyldes, at man følger gamle Skikke, indtil man efterhaanden kommer ind i de nye. Men selvfølgelig bør det af det ærede Medlem omtalte ikke ske, og det vil ogsaa blive ændret.

Det andet Punkt, det ærede Medlem

omtalte, Spørgsmaalet om, hvorvidt man kan fratage en Elev hans Friplads i Løbet af Aaret paa Grund af slet Opførsel, har jeg lidt vanskeligt ved at udtale mig om, naar jeg skal gaa ind paa det særlige Tilfælde, da jeg ikke kender det. Det var jo ogsaa meget gammelt, fra 1868 — var det ikke saaledes, det ærede Medlem sagde? I al Almindelighed vil der vistnok ikke være noget i Vejen for — jeg mener juridisk — at fratage en Elev hans Friplads i Løbet af Aaret paa Grund af slet Opførsel. Men denne Opførsel maa da antages at have været af den Art, at man ikke alene vil fratage ham hans Friplads, men bortvise ham fra Skolen. Det kan nemlig godt ske i Skoleaarets Løb, at en Elev forbyrder sig paa en saadan Maade, at Skolen er nødt til at sige til ham: Vi kan ikke have dig i Skolen længere. Men hvis Forbrydelsen eller den slette Opførsel ikke er af den Art, at man mener at maatte skride til at bortvise ham fra Skolen, saa skulde jeg antage — nu gaar jeg altsaa ud fra, at det Tilfælde, der er omtalt, er os ubekendt, og jeg antager ogsaa, at det ærede Medlem ikke kender alle de nærmere Omstændigheder —, at det dog i de fleste Tilfælde vil være pædagogisk mere forsvarligt at sige til vedkommende Elev, saafremt man mener at kunne beholde ham paa Skolen, i Haab om, at han vil forbedre sin Opførsel: Din Friplads skal vi ikke i dette Øjeblik tage fra dig, men du maa vide, at hvis du ikke forandrer din Opførsel, saa at vi kan have dig paa Skolen, saa vil du miste Fripladsen i det kommende Skoleaar, om du ikke eventuelt bliver helt bortvist fra Skolen. Det vil dog vist i de fleste Tilfælde være pædagogisk ret forsvarligt. Jeg ser bort fra, at der muligt i det Tilfælde, det ærede Medlem omtalte, er begaaet en Fejl, men i de fleste Tilfælde vil det vistnok være den Udvej, man griber til. I min Minstertid er der forefaldet et Par enkelte Tilfælde af den Art, og da har jeg maattet billige, at Skolens Bestyrelse benytter den Fremgangsmaade som et Tryk paa eller en Paamindelse til vedkommende Elev, der jo nødvendig vil komme hjem til sine Forældre og have mistet sin Friplads. Det har da ogsaa, i alt Fald i det ene Tilfælde, vist sig at være en udmærket Fremgangsmaade, der var til stor Gavn for Eleven selv. Men i al Almindelighed at hævde, at man ikke skulde kunne tage en Friplads fra en Dreng i Aarets Løb, det tør jeg ikke.